

Storm over Norderoog

EEN KERSTVERHAAL

Rosseherre heeft grootmoeder alleen gelaten en is stilletjes naar het strand gelopen. Daar zit ze op een steen en staart naar de zee.

Zo juist heeft de radio storm gemeld en laat Vader nu toch vanmorgen met de motorboot naar Husum zijn gevaren voor de kerstinkopen van het hele dorp! Als hij nu maar op tijd terug kan zijn.

Op het eiland Norderoog voor de kust van Sleeswijk-Holstein ¹⁾ wonen maar vier gezinnen, je kunt dus begrijpen dat je daar geen winkels zult vinden. En bomen zijn er ook al niet want Norderoog wordt niet door dijken beschermd. Het zeewater heeft er in de loop der jaren de bodem verzilt. Als je denkt, dat ze daar zelfs hun groenten van het vasteland moeten betrekken!

Boven Rosseherre's hoofd krijsen de meeuwen; ze tuimelen door de lucht. Eén heel brutale scheert vlak langs haar heen. Ze voelt de wind van zijn vleugels langs haar gezicht.

Dat zou nu al de tweede keer zijn dat de wind hun Kerstfeest in de war komt sturen!

Drie jaar geleden — de lichtjes van de kerstboom waren juist aangestoken — kwam buurman Petersen op de luiken kloppen:

¹⁾ Streek in Noord-Duitsland.

„Het jongvee dat nog buiten was, moest dadelijk op de terp gedreven. Het water kwam merakel snel opzetten.” Vader was opgesprongen, had zijn lieslaarzen aangeschoten en was naar buiten gerend. Toen zij mee wou om te helpen had hij haar bars teruggevozen. Veel te gevaarlijk! Met buurman zou hij het wel klaarspelen. Hij had het ook klaargevoerd, maar „Heilig Abend” was bedorven!

Toen hij terugkwam stond er al water in de keuken. Ze hadden Kerstavond verder onder het dak moeten vieren of liever, niet gevierd. Het water had drie dagen lang in huis gestaan.

Maar vanavond zal het toch zo'n vaart niet lopen. Als Vader maar terug kan komen!

De schrille kreet van een kokmeeuw doet haar opschrikken. Nu zit ze hier wel naar de venijnige golven te kijken, die uitvloeien op het strand, maar ze kon beter naar de Petersens gaan en horen wat die er van denken.

Niels Petersen is haar vriendje, maar zij heeft hem al in geen week gezien! Hij heeft het zeker weer te druk met zijn boeken; voor haar schijnt hij geen tijd meer te hebben.

Als ze over het strand loopt, stuift het zand haar tegemoet. De wind moet in kracht toegenomen zijn.

Ze denkt aan Niels, hoe hij veranderd is de laatste tijd! Sinds hij in Husum bij zijn Oom en Tante was, is dat zo. Die hebben hem het hoofd op hol gebracht: van het eiland deugde niets meer. Daar leefden de mensen nog als voor vijftig jaar.

Zonde dat een jongen van zijn leeftijd, die lang niet dom is, nog niet eens lezen kan! Beladen met boeken is hij teruggekomen. „Hij wil nu in Husum naar school en alles doen om de achterstand in te halen,” heeft hij tegen haar gezegd. Maar zijn vader zal hem aan zien komen!

212

Voor zij het weet is zij al bij de hofstee van de Petersens.

Kijk, Niels komt net naar buiten. „Hallo, heb je ook naar de radio geluisterd?”

„Ja, storm!” zegt ze en meteen moet ze zich vastgrijpen aan de deurpost; want een plotselinge windstoot had haar bijna omvergeworpen!

„Als je vader nu maar terug kan komen,” zegt hij, „met het tij zit het ook net verkeerd.”

Ze zucht. „We zullen maar het beste hopen.”

Samen gaan ze naar binnen.

Als moeder Petersen haar ziet, schudt ze meewarig het hoofd.

„Kind, dat het nu juist vandaag zulk slecht weer moet worden! Reken maar niet op je vader en kom met grootmoeder vanavond bij ons. Een echte Kerstavond zal het niet worden, zonder boom, en zonder geschenken en zonder iets in huis om te bakken, dat had nu eenmaal alles uit Husum mee moeten komen, maar het is voor jullie toch gezelliger dan daarginds met je tweetjes.”

Rosseherre schudt het hoofd.

„Grootmoeder heeft weer last van reumatiek,” zegt ze, „die wil niet van huis.”

„Zal ik met haar meegaan?” biedt Niels aan. „Twee vrouwen alleen met storm op til, dat is toch niks gedaan!”

Daar is moeder Petersen dadelijk voor te vinden. Bij Rosseherre's geboorte is haar moeder gestorven. Zij heeft het kleintje toen mee naar huis genomen en bij haar eigen Niels in de wieg gelegd. Zij beschouwt haar nog altijd een beetje als haar kind, te meer omdat zij zelf geen dochtertje heeft,

en haar man is gewoon dol op het kind.

„Als ik jullie was, ging ik maar dadelijk,” zegt ze. „Dan kan je vrouw Neber misschien nog wat helpen met de koeien, Niels. Neber had er natuurlijk op gerekend zelf thuis te zijn.”

„We zien elkaar in elk geval vanavond nog op het strand,” zegt Rosseherre.

Op de meeste eilanden in de Wadden, die geen kerk hebben, is het namelijk de gewoonte op Kerstavond naar het strand te gaan om de lichtjes aan de overkant te zien en, als de wind tenminste gunstig is, de kerstklokken van Husum te horen beieren. Het is voor de eilandbewoners een kerstgroet van de wereld daar buiten, die zij niet graag zouden willen missen.

„Even wachten,” roept Niels en hij klimt gauw de ladder op naar de zolder waar hij slaapt. Dan komt hij met een boek onder zijn arm terug.

Rosseherre draait haar hoofd om. Het ergert haar een beetje dat hij op Kerstavond dáár nog aan denkt.

Als ze die avond rond de tafel zitten, grootmoeder duttend in haar leunstoel en Niels verdiept in zijn geschiedenisboek, staat Rosseherre op en loopt naar de achterdeur, want ze voelt zich verdrietig en onrustig. Ze heeft, toen ze van het strand terug kwamen, woorden met Niels gehad, voor het eerst van haar leven misschien.

„Als jij eens aan Vader vroeg of ik met januari in Husum op school mag,” heeft hij onverwachts gezegd. „Als ik er over begin, luistert hij niet eens, maar misschien, als jij hem vraagt...”

Moeder zegt altijd dat hij jou niets weigeren kan. Bij Oom en Tante mag ik wonen...”

Ze heeft niet dadelijk geantwoord. Daarvoor was ze te boos. Hij hoorde toch bij hen; in hun kleine gemeenschap kon niemand gemist. Op haar hulp hoefde hij niet te rekenen.

„Nee,” heeft ze eindelijk stug gezegd, „en kom er maar liever niet meer op terug ook, want ik doe het niet.”

Ze zijn doorgelopen en van dat ogenblik af heeft Niels niet meer tegen haar gesproken. Als hij alleen met haar mee gegaan is om dit te vragen had hij beter thuis kunnen blijven!

De storm blaast haar in het gezicht als zij om het huis op de terp heenloopt — alle huizen op Norderoog zijn op terpen gebouwd — maar als zij aan de voorkant komt, blijft zij verschrikt staan.

In het maanlicht ziet zij water spiegelen tegen de terp. Zij rent terug en gooit de keukendeur wijd open. „Niels,” roept ze, „Niels, de zee staat al tot hier!”

Hij kijkt haar ongelovig aan, maar als hij haar gezicht ziet, begrijpt

hij dat het ernst is. Met een paar stappen is hij bij de deur. Als hij terug komt zegt hij: „Ik ga dadelijk naar huis — als ik daar tenminste nog komen kan. Ik zal hulp halen voor je grootmoeder,

want jullie kunnen vannacht onmogelijk hier blijven. Dit huis ligt in het laagste gedeelte; bij ons komt het water zo ver niet.”

Hij is alweer bij de deur, maar zij loopt hem achterna.

„Niels,” roept ze, „is het gevaarlijk wat je doet? Trek in ieder geval Vaders lieslaarzen aan. Zo, met je schoenen, dat gaat toch niet!”

Maar hij is al weg. Ze hoort hem klotsen door het water. Het is zo donker, dat zij hem niet eens meer kan zien.

Langzaam gaat ze naar binnen.

„Wat is er toch?” vraagt Grootmoeder, die wakker geworden is. „Het water,” zegt ze. „Niels is hulp halen.”

„Is er iets erger dan wachten?” denkt Rosseherre. Niels is zeker al een half uur weg. Zijn boek ligt nog open op tafel, maar lijkt het

geen uren geleden dat hij daar zat te lezen? Als hem nu toch maar niets overkomen is! Ze herinnert zich verhalen van overstromingen waarbij hele gezinnen verdronken zijn. Daar komt bij, dat hij boos is weggegaan. Waarom heeft ze hem ook zo afgesnauwd? Zij heeft niet kunnen begrijpen dat hij *leren* boven hun eiland stelde. Zij kan dat niet navoelen, maar zij is ook Niels niet.

Grootmoeder jammert zachtjes in haar stoel waarom zij toch weg moet en dat Vader er nu net niet is, maar Rosseherre is te ongerust om haar nu te kunnen troosten. Eindelijk hoort zij stemmen of verbeelde zij het zich en was het de wind? Zij loopt naar de deur, en ja hoor, de storm waait flarden van woorden naar haar toe en even later daar staat buurman Petersen en buurman Mommense en buurman Tobien voor haar.

„Waar is Niels?” vraagt ze dadelijk.

„Die is bij Moeder gebleven,” zegt zijn Vader. „Een keer deze tocht was al bijna te zwaar voor hem. Voor ons mannen was het al haast niet te doen. Kom maar dadelijk mee, eer het nog erger wordt. Voor het vee is toch gezorgd? Morgen zullen we wel verder zien.”

Rosseherre pakt Grootmoeder warm in de wollen sjaal en trekt zelf haar mantel aan, maar eerst heeft zij nog snel Niels boek in haar zak gemoffeld. Hup, daar zit Grootmoeder al op Petersens rug en zij op die van Mommesen al beweert zij dat zij toch best lopen kan.

„Je weet niet wat je zegt,” schreeuwt buurman Tobien in

haar oor. „Op sommige plaatsen staat het water al een meter hoog. Daarom hebben ze mij als wisselpaard meegenomen.”

Langzaam gaat de vreemde stoet op weg.

Mommesen gaat met de lantaarn voorop. Als Rosseherre eindelijk bij de Petersens in de kamer zit, kan zij niet begrijpen dat zij er nog gekomen zijn. Nooit zal zij vergeten dat Niels en de mannen dit voor hen gewaagd hebben.

Een beetje schuw kijkt zij naar Niels. Zou hij nog kwaad zijn?

„Dank je wel,” fluistert zij als hij haar een kop warme koffie komt brengen, die Moeder Petersen gauw gezet heeft. Dan schuift zij hem het boek toe. „Dat had je nog vergeten.”

Hij lacht. „Het was beter bij jou dan bij mij,” zegt hij, „bij mij was het doornat geworden...” en zij begrijpt dat het tussen hen weer in orde is.

Nog voor de dampende koppen koffie leeg zijn, rinkelt de telefoon — want buurman is als burgemeester van het eiland met de vaste wal verbonden.

Petersen neemt de hoorn van de haak.

„Ja, met Norderoog . . . , dus met de kustwacht . . . ja, ik blijf aan het toestel.”

Dan keert hij zich om. „Als ik het goed begrijp, wil je Vader ons hebben,” zegt hij tegen Rosseherre.

Ze krijgt een kleur van verrassing. „Vader . . . !”

„Ja buurman,” gaat Petersen nu verder, „alles in orde hoor. Ze zitten hier in de kamer. Ja, je moeder ook. We hebben ze moeten halen. Maar nu kan hun niets meer gebeuren.

O, ben je op weg geweest? Terug moeten keren, ja, dat hadden we al gedacht. Dus nu kom je morgen met vloed, dat is zowat vijf uur hier. Ja, dat begrijp ik: met de boodschappen. Trouwens ook zonder boodschappen zouden we blij zijn. Ja, dan geloof ik ook, dat we het ergste gehad hebben! De eb is al bezig door te komen en de wind gaat wat ruimen. Nu, tot morgen dan.”

Als hij weer in de kring terug komt ziet hij niets dan blijde gezichten.

„Dus morgenmiddag je Vader en morgenavond hier kerstfeest,” zegt hij. „Maar nu gaan we allemaal naar bed. Rosseherre en Oma slapen hier in de keuken; Moeder haalt de matrassen. We zijn allemaal moe en morgen is het feest.”

Als Rosseherre Niels goedenacht zegt, voegt ze er fluisterend aan toe: „’t Komt in orde hoor. Morgen spreek ik met je vader. Je zult zien dat ik het klaarspeel.”

Niels kijkt haar dankbaar aan.

„Waar een overstroming al niet goed voor is!” zegt hij.

D. Cramer-Schaap.